RETTENS DOM (Første Afdeling)
13. december 1995 *

I sag T-109/94,

Windpark Groothusen GmbH & Co. Betriebs KG, Groothusen-Krummhörn (Tyskland), ved professor Detlef Schumacher, Bremen, og advokat Benno Grunewald, Bremen,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Jürgen Grunwald, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøgt,

angående dels en påstand om annullation af Kommissionens beslutning af 13. januar 1994, hvorved sagsøgeren fik afslag på finansiel støtte under THERMIE-programmet i 1993, og dels en påstand om, at det pålægges Kommissionen at træffe en ny beslutning,

har

* Processprog: tysk.

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Første Afdeling)

sammensat af H. Kirschner som fungerende afdelingsformand, og dommerne A. Kalogeropoulos og V. Tiili,

justitssekretær: fuldmægtig J. Palacio González,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 20. september 1995,

afsagt følgende

Dom

Retlig baggrund og sagens faktiske omstændigheder

1 Den 26. juni 1990 udstedte Rådet forordning (EØF) nr. 2008/90 om fremme af energiteknologi i Europa (THERMIE-programmet) (EFT L 185, s. 1, herefter »Thermie-forordningen«). THERMIE-programmet omfatter i alt 17 anvendelsessektorer, herunder vindenergi.

2 I overensstemmelse med Thermie-forordningens artikel 8 indledes fremgangsmåden til fastlæggelse af egnede projekter af Kommissionen, som skal offentliggøre en

indkaldelse af forslag i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*. Ved udvælgelse af projekter med samlede omkostninger på over 500 000 ECU bistås Kommissionen af et udvalg bestående af repræsentanter for medlemsstaterne (herefter »Thermie-Udvalget«), som afgiver udtalelse om det for udvalget forelagte udkast til foranstaltninger, der skal træffes. Såfremt de af Kommissionen vedtagne foranstaltninger ikke er i overensstemmelse med den af udvalget afgivne udtalelse, skal Kommissionen underrette Rådet herom. Rådet kan i så fald i medfør af Thermie-forordningens artikel 10, stk. 1, træffe en afgørelse, der afviger fra Kommissionens.

3 For 1993 offentliggjorde Kommissionen den 16. juli 1992 i EF-Tidende (EFT C 179, s. 14) en meddelelse om ydelse af finansiel støtte til projekter til fremme af energiteknologi — THERMIE-programmet. Den opfordrede interesserede til før den 1. december 1992 at indsende projekter til Kommissionen med henblik på udvælgelse til eventuel tildeling af finansiel støtte i 1993. Kommissionen angav ligeledes i overensstemmelse med Thermie-forordningens artikel 8, stk. 2, hvilke sektorer der havde førsteprioritet, nemlig »lavenergibygninger med lav CO_2-emission« og »integrerede styringssystemer for bytrafik«. Kommissionen anførte desuden, at nærmere oplysninger om den procedure, der skulle følges ved indgivelse af forslag, og om betingelserne for deltagelse, udvælgelseskriterier og andre relevante forhold kunne fås ved henvendelse til Kommissionen.

4 Sagsøgeren er et selskab, der har til formål at oprette og drive en vindenergipark i Groothusen ved Emden i Tyskland.

5 Den 27. november 1992 indgav sagsøgeren anmodning til Kommissionen om støtte på 1 933 495 ECU til oprettelse af en vindmøllepark.

6 Kommissionen modtog omkring 700 forslag. I marts 1993 udarbejdede Generaldirektoratet for Energi et dokument, hvori det tog stilling til disse projekter. Den 5. april 1993 blev projekterne behandlet af Det Tekniske Udvalg for Vindenergi og

den 3. og 4. juni 1993 af Thermie-Udvalget. I overensstemmelse med artikel 9, stk. 2, sammenholdt med artikel 10, stk. 1, i Thermie-forordningen fandt den i udbuddene angivne fastlæggelse af prioriteterne således sted efter den såkaldte »komitéprocedure«.

7 Den 19. juli 1993 traf Kommissionen afgørelse om at yde finansiel støtte til i alt 137 projekter. Ved samme afgørelse opstillede Kommissionen ligeledes en »reserveliste« bestående af 49 erstatningsprojekter. Af de 52 projekter inden for vindenergiområdet opnåede 11 finansiel støtte, og 8 blev opført på reservelisten. En kortfattet meddelelse om afgørelsen er blevet offentliggjort i EF-Tidende den 24. juli 1993 (EFT C 200, s. 4).

8 Den 5. august 1993 meddelte Kommissionen sagsøgeren, at sagsøgerens projekt var blevet opført på en »supplerende liste over projekter, som muligvis kan opnå finansiel støtte før den 31. december 1993, såfremt tilstrækkelige bevillinger er til rådighed, navnlig hvis de projekter, der allerede har opnået finansiel støtte, ikke gennemføres«. Ifølge et bilag til denne skrivelse var den maksimale finansielle støtte til projektet blevet fastsat til 918 028 ECU. Kommissionen understregede, at det forhold, at projektet var opført på den supplerende liste, var uden forbindende for institutionen, og den fralagde sig ethvert ansvar for eventuelle følger af en endelig beslutning om ikke at yde sagsøgeren finansiel støtte.

9 Ved telefax af 9. august 1993 til Kommissionen anmodede sagsøgeren om yderligere oplysninger samt om tilladelse til at påbegynde arbejdet. Delstaten Niedersachsen's Forbindelseskontor ved De Europæiske Fællesskaber meddelte dernæst sagsøgeren, at dennes projekt var opført på reservelisten, og at der ville blive truffet beslutning om en eventuel finansiel støtte efter september måned 1993.

10 Kommissionen meddelte ved skrivelse af 13. januar 1994 sagsøgeren, at dennes projekt ikke kunne opnå finansiel støtte i 1993, eftersom der ikke var de fornødne bevillinger til rådighed.

11 Sagsøgeren fremsendte herefter skrivelser af 9. og af 23. februar 1994, hvori man gav udtryk for sin skuffelse og anmodede om, at den fulgte »fremgangsmåde og beslutningen af 13. januar 1994 på ny underkastes en omhyggelig undersøgelse«. Kommissionen besvarede disse skrivelser ved skrivelse af 16. marts 1994, hvori den bekræftede indholdet af sine skrivelser af 5. august 1993 og af 13. januar 1994.

Retsforhandlingerne og parternes påstande

12 Herefter anlagde sagsøgeren denne sag ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 17. marts 1994.

13 Den skriftlige forhandling er forløbet forskriftsmæssigt og blev afsluttet den 12. september 1994. Retten har truffet en række foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse.

14 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret mundtlige spørgsmål fra Retten under retsmødet den 20. september 1995.

15 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

— Kommissionens beslutning af 13. januar 1994 annulleres, og det pålægges Kommissionen at træffe en ny beslutning i overensstemmelse med de af Domstolen fastlagte retsprincipper.

— Kommissionen betaler sagens omkostninger.

16 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgeren betaler sagens omkostninger.

Formaliteten

17 Sagsøgeren har i stævningen udelukkende nedlagt påstand om annullation af Kommissionens beslutning af 13. januar 1994. Imidlertid har sagsøgeren i replikken anført, at sagen ligeledes bør antages at være rettet imod Kommissionens tidligere vedtagelser, navnlig afgørelsen af 19. juli 1993, for så vidt som søgsmålsgrundene står i forbindelse hermed.

18 Retten finder det under disse omstændigheder nødvendigt indledningsvis at undersøge sagens forskellige retsakter med henblik på at tage stilling til, i hvilket omfang søgsmålet kan antages til realitetsbehandling.

Sammenfatning af parternes argumentation

19 Sagsøgeren har gjort gældende, at Kommissionen i sin afgørelse af 19. juli 1993 om finansiel støtte under THERMIE-programmet for 1993 principielt havde fundet, at sagsøgerens projekt opfyldte betingelserne for deltagelse. Sagsøgeren har gjort gældende, at selskabet således havde været af den opfattelse, at projektet var opført på en »supplerende liste«, og at udsigterne til, at der kunne opnås støtte, var lovende. Ifølge sagsøgeren var den eneste begrænsende virkning af skrivelsen af 5. august 1993, at den finansielle støtte kun kunne udgøre 918 028 ECU. Sagsøgeren har desuden forklaret først ved læsningen af Kommissionens skrivelse af 16. marts 1994 (jf. præmis 11) og af svarskriftet at have erfaret, at den »supplerende liste«, hvorpå sagsøgerens projekt var blevet opført, var en »reserveliste«. Under retsmødet har sagsøgeren understreget ikke at have forstået, at skrivelsen af 5. august 1993 rent faktisk var et afslag på finansiel støtte til projektet under THERMIE-programmet for 1993.

20 Sagsøgeren har desuden under retsmødet anført, at Kommissionens beslutning om at give endeligt afslag på finansiel støtte under THERMIE-programmet for 1993 er tilgået sagsøgeren ved skrivelsen af 13. januar 1994. Sagsøgeren har som svar på et af Retten stillet spørgsmål forklaret, at det kun er denne beslutning, som faktisk har haft retsvirkning. Det var derfor ifølge sagsøgeren nødvendigt at afvente denne skrivelse, før der blev indgivet stævning for Retten.

21 Kommissionen har indledningsvis fremhævet, at den sammenhæng, hvori skrivelsen af 13. januar 1994 indgår, må tages i betragtning. Kommissionen har fastholdt, at sagsøgeren ikke er fremkommet med nogen indvending af retlig karakter mod skrivelsen af 5. august 1993, skønt det var ved denne skrivelse, at sagsøgeren fik

oplysning om den usikre situation som følge af, at sagsøgerens projekt stod opført på reservelisten. Under retsmødet har Kommissionen nærmere anført, at beslutningen fra juli 1993 var endelig, for så vidt som visse projekter var blevet udelukket fra støtte. Ved skrivelsen af 13. januar 1994 blev sagsøgeren blot underrettet om, at de fornødne bevillinger ikke var til rådighed. Det er Kommissionens opfattelse, at sagsøgeren ved søgsmålet har nedlagt påstand om annullation af den beslutning, som allerede fremgik af skrivelsen den 5. august 1993, og at et sådant søgsmål ikke længere kan antages til realitetsbehandling, fordi fristen er udløbet.

Rettens bemærkninger

22 Retten finder at måtte sondre mellem dels Kommissionens afgørelse af 19. juli 1993 om ydelse af finansiel støtte på i alt 129 182 448 ECU til 137 projekter til fremme af energiteknologi (»bilag I«) og om etablering af en reserveliste bestående af 49 erstatningsprojekter (»bilag II«), og dels den retsakt, som var indeholdt i Kommissionens skrivelse af 13. januar 1994 til sagsøgeren.

23 Retten finder, at Kommissionens afgørelse af 19. juli 1993 var endelig, for så vidt angår undersøgelsen og udvælgelsen af projekter, som kunne opnå støtte under THERMIE-programmet for 1993. Ved udløbet af 1993 blev projekterne ikke undersøgt på ny. Det eneste spørgsmål, som på dette tidspunkt stod åbent, var, om der endnu var disponible bevillinger, eller om de projekter, som havde fået finansiel støtte, alle var blevet gennemført, og om de disponible bevillinger følgelig var opbrugt. Selv om Kommissionen således ved skrivelsen af 5. august 1995 til sagsøgeren havde meddelt, at den forbeholdt sig mulighed for at træffe anden afgørelse alt efter de disponible bevillinger, må det konstateres, at sagsøgerens projekt på dette tidspunkt ikke var blandt de 137 udvalgte, således at Kommissionens afgørelse i så henseende var endelig. Retten kan for øvrigt konstatere, at parterne under retsmødet blev enige om at anerkende, at de disponible bevillinger var blevet fastlagt i afgørelsen af 19. juli 1993.

24 Retten konstaterer, at afgørelsen af 19. juli 1993 ikke er blevet offentliggjort i sin helhed. I EF-Tidende af 24. juli 1993 (jf. præmis 7) er der blot offentliggjort en meddelelse fra Kommissionen, der lyder således: »Kommissionen har for nylig truffet følgende afgørelse:

— til 137 projekter til fremme af energiteknologi ydes under THERMIE-programmet en finansiel støtte på i alt 129 182 448 ECU (bilag I)

— etablering af en reserveliste bestående af 49 erstatningsprojekter (bilag II).

Eksemplarer af bilag I og II kan rekvireres (skriftligt) hos: ...«

25 Retten finder, at offentliggørelsen af denne meddelelse i EF-Tidende ikke har gjort det muligt for de berørte parter at få nøjagtigt kendskab til indholdet af og begrundelsen for den omhandlede retsakt, således at de har kunnet gøre brug af deres søgsmålsret. Dette gælder ligeledes Kommissionens skrivelse af 5. august 1993 til sagsøgeren med meddelelse om, at sagsøgerens projekt var blevet opført på den supplerende liste.

26 Retten henleder opmærksomheden på, at efter fast retspraksis kan søgsmålsfristen, når retsakten ikke er offentliggjort eller meddelt, først løbe fra det tidspunkt, hvor den berørte tredjemand får nøjagtigt kendskab til indholdet af og begrundelsen for den pågældende retsakt, hvorved det ganske vist er en forudsætning, at han inden for en rimelig frist, efter at han har fået kendskab til retsakten, anmoder om ordlyden af den pågældende retsakt i sin helhed (jf. Rettens dom af 19.5.1994, sag T-465/93, Consorzio gruppo di azione locale »Murgia Messapica« mod Kommissionen, Sml. II, s. 361, præmis 29, og Domstolens kendelse af 5.3.1993, sag C-102/92, Ferriere Acciaierie Sarde mod Kommissionen, Sml. I, s. 801, præmis 18).

27 Sagsøgeren har fra august 1993, da selskabet modtog Kommissionens skrivelse af 5. august 1993, haft kendskab til, at der var truffet afgørelse om udvælgelse af projekter, der opnåede finansiel støtte i 1993. Som svar på et af Retten stillet mundtligt spørgsmål har sagsøgeren medgivet på det pågældende tidspunkt hverken at have anmodet om afgørelsens fulde ordlyd eller om individuelle forklaringer, navnlig fordi sagsøgeren med urette troede, at udsigterne til at opnå støtte var lovende. Under retsmødet har sagsøgeren desuden forklaret ikke at have forstået skrivelsen af 5. august 1993 som et afslag, fordi Kommissionen havde meddelt sagsøgeren, at selskabets projekt var opført på en »supplerende« liste. Sagsøgeren har tværtimod været af den opfattelse, at en eventuel støtte ikke var udelukket. Kommissionen har for sin del under retsmødet bekræftet, at institutionen ville have givet sagsøgeren individuelle forklaringer, såfremt denne udtrykkeligt havde anmodet herom.

28 Det må konstateres, at sagsøgeren for så vidt angår afgørelsen om ikke i 1993 at medtage selskabets projekt blandt de 137, der skulle modtage finansiel støtte, hverken har benyttet lejligheden til at anmode om den fulde ordlyd eller til at få individuelle forklaringer. Sagsøgeren har anlagt annullationssøgsmål for Retten den 17. marts 1994, dvs. mere end syv måneder efter i august 1993 at have fået kendskab til den omhandlede retsakt. Det følger af den ovenfor nævnte bestemmelse, at sagsøgeren, der for sent har anlagt søgsmål til annullation af denne retsakt, nu er afskåret herfra. Sagen må derfor afvises, for så vidt den angår afgørelsen af 19. juli 1993.

29 Retten konstaterer, at ifølge sagsøgeren nåede skrivelsen af 13. januar 1994, hvori Kommissionen meddelte sagsøgeren, at selskabets projekt ikke kunne opnå finansiel støtte i 1993, eftersom der ikke var disponible bevillinger, frem til sagsøgeren den 19. januar 1994. Dette bestrides ikke af Kommissionen. Når i øvrigt henses til, at søgsmålsfristen, som er to måneder fra meddelelsen, forlænges under hensyn til afstanden, må det fastslås, at søgsmålsfristerne i dette tilfælde er blevet overholdt, og at sagen, for så vidt den angår den i skrivelsen af 13. januar 1994 indeholdte beslutning, således må antages til realitetsbehandling.

Realiteten

30 Sagsøgeren har påberåbt sig tre anbringender: 1) Tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter, idet beslutningen ikke er tilstrækkeligt begrundet, 2) overtrædelse af væsentlige retsregler om anvendelsen af traktaten, idet sagsøgerens ret til kontradiktion ikke er blevet overholdt, og 3) magtfordrejning, idet sagsøgerens anmodning er blevet afslået tilsyneladende uden begrundelse.

Anbringendet vedrørende utilstrækkelig begrundelse

Sammenfatning af parternes argumentation

31 Sagsøgeren har anført, at den beslutning, hvorved der blev nægtet selskabet finansiel støtte, ikke var tilstrækkeligt begrundet, idet den ikke angav, hvorfor de andre projekter var blevet foretrukket frem for sagsøgerens. Nærmere bestemt har sagsøgeren anført, at der må kunne kræves en begrundet fremstilling af årsagerne til, at der ikke var disponible bevillinger til sagsøgerens projekt, skønt det var tilfældet for andre projekter. Det ses ikke, hvorfor projektet ikke blev antaget, når det stod opført blandt de projekter, der øjensynlig opfyldte betingelserne for deltagelse, og når de anvendte budgetmidler i gennemsnit beløb sig til 942 937 ECU for de 137 projekter, der opnåede støtte. Det forhold, at sagsøgeren ikke har fået meddelelse om det grundlag, som beslutningen bygger på, udgør efter sagsøgerens mening en væsentlig mangel på begrundelse.

32 I replikken har sagsøgeren gjort gældende stadig ikke at være bekendt med, hvorvidt Kommissionen rent faktisk havde indhentet udtalelse fra det i Thermie-forordningens artikel 10 omhandlede udvalg og taget udvalgets udtalelse i betragtning. Sagsøgeren har anført, at Kommissionen burde have redegjort for, i hvilket omfang den havde fulgt Thermie-Udvalgets vurdering.

33 Sagsøgeren har desuden gjort gældende, at der på baggrund af EF-traktatens artikel 190 ikke er grund til at sondre mellem forvaltning bestående i servicevirksomhed

(»Leistungsverwaltung«) på den ene side og forvaltning under udøvelsen af beføjelsen til retlig regulering (»Eingriffsverwaltung«) på den anden side, således som den sagsøgte institution gør, når den rejser spørgsmål om, hvorvidt der kan stilles de samme krav til begrundelsen af beslutninger om tilskud, der ydes af Fællesskabets forvaltning under udøvelsen af offentlig servicevirksomhed som til begrundelsen af beslutninger, som forvaltningen træffer under udøvelsen af sin beføjelse til retlig regulering, og som indskrænker borgernes rettigheder. Sagsøgeren har gjort gældende, at beslutninger, som forvaltningen træffer under udøvelsen af offentlig servicevirksomhed rettet til en virksomhed, inden for det fælles marked har en rækkevidde, som er mindst lige så betydningsfuld som de beslutninger, der træffes under udøvelsen af beføjelserne til retlig regulering.

34 Sagsøgeren har ligeledes med henvisning til Domstolens dom af 13. marts 1985 (forenede sager 296/82 og 318/82, Nederlandene og Leeuwarder Papierwarenfabriek mod Kommissionen, Sml. s. 809) anført, at mangler ved begrundelsen ikke kan forsvares under henvisning til tavshedspligten.

35 Kommissionen har gjort gældende, at såfremt anbringendet om mangelfuld begrundelse ikke afvises, kan det dog ikke tages til følge.

36 Kommissionen har gjort gældende, at begrundelsespligtens udstrækning skal stå i rimeligt forhold til den pågældende retsakts virkninger. Når det drejer sig om programmer for ydelse af finansiel støtte, udgør de krav og udvælgelseskriterier, som fremgår af den grundlæggende retsakt, vigtige elementer i begrundelsen. Under de udvælgelsesprocedurer, som kræver deltagelse af udvalg, er den sædvanligvis nødvendige begrundelse i det store og hele overflødig. Under alle omstændigheder udgør meddelelsen om resultaterne af udvælgelsesproceduren et væsentligt led i begrundelsen.

37 Kommissionen har understreget, at der efter institutionens opfattelse må sondres mellem beslutninger om tilskud, som forvaltningen yder under udøvelsen af offentlig servicevirksomhed, og beslutninger, som forvaltningen træffer under udøvelsen

af sine beføjelser til retlig regulering, og som indskrænker borgernes rettigheder. Forpligtelsen til at angive en begrundelse er ifølge retspraksis underlagt forskellige krav, alt efter i hvilken grad adressaten har interesse heri eller efter karakteren af den omhandlede retsakt (jf. den nævnte dom i sagen Nederlandene og Leeuwarder Papierwarenfabriek mod Kommissionen).

38 Med henvisning til dom af 26. november 1981 (sag 195/80, Michel mod Europa-Parlamentet, Sml. s. 2861) har Kommissionen påberåbt sig den fremgangsmåde, som er angivet af Domstolen for begrundelsen af afgørelser truffet af en udvælgelseskomité under en udvælgelsesprøve med et stort antal ansøgere. Ifølge denne dom er det tilladt, at en udvælgelseskomité i første omgang blot tilsender ansøgerne en meddelelse om kriterierne for og resultatet af udvælgelsen og først giver individuelle oplysninger senere og kun til de ansøgere, som udtrykkeligt anmoder herom. Kommissionen finder at have iagttaget denne fremgangsmåde i dette tilfælde.

39 Kommissionen har gjort gældende, at THERMIE-programmet ikke giver ret til at opnå finansiel støtte. Følgelig medfører det ikke et tab for en ansøger, når det ikke er muligt at yde finansiel støtte, og det giver ikke grundlag for at anfægte afgørelsen. Det forhold, at sagsøgeren opfylder betingelserne for at deltage, har kun gjort det muligt for sagsøgeren at indgå i udvælgelsesproceduren. Den givne begrundelse er således tilstrækkelig, såfremt ansøgeren får meddelelse om, at hans projekt er blevet undersøgt, og at der er truffet beslutning herom i henhold til den fastlagte fremgangsmåde. Han kan derimod ikke have krav på, at der foretages en sammenlignende gennemgang af hans projekt i forhold til de andre.

40 Den sagsøgte institution har desuden gjort gældende, at den omtvistede skrivelse af 13. januar 1994 rent faktisk indeholder en begrundelse, nemlig en henvisning til de manglende bevillinger.

41 Den sagsøgte institution har desuden påpeget, at den i medfør af EF-traktatens artikel 214 er forpligtet til at behandle oplysninger om virksomheder som tjeneste-

hemmeligheder. Når henses hertil, vil sagsøgeren ikke kunne kræve sammenlignende oplysninger om de forskellige projekter, som er blevet foretrukket frem for sagsøgerens.

42 Hvad endelig angår udtrykkene »supplerende liste« og »reserveliste« har den sagsøgte institution gjort gældende, at allerede den meddelelse, som Kommissionen offentliggjorde i EF-Tidende den 24. juli 1993, indeholdt udtrykket »reserveliste«.

Rettens bemærkninger

43 Indledningsvis bemærkes, at det allerede er fastslået, at det er nødvendigt at sondre mellem på den ene side afgørelsen af 19. juli 1993 og på den anden side den beslutning, som er indeholdt i skrivelsen af 13. januar 1994 fra Kommissionen til sagsøgeren, og at sagsøgerens søgsmål må afvises for så vidt angår den førstnævnte retsakt.

44 Dernæst bemærkes, at Kommissionen, da den skulle træffe den i skrivelsen af 13. januar 1994 indeholdte beslutning, alene skulle tage stilling til, om der stadig var bevillinger til rådighed, eller om de projekter, som havde fået finansiel støtte, alle var blevet gennemført, og følgelig, om bevillingerne var opbrugt. Skønt der stadig var bevillinger til rådighed på budgettet for THERMIE-programmet i juli 1993, efter at der var truffet afgørelse om finansiering af visse projekter, blev disse bevillinger imidlertid ifølge Kommissionen i løbet af de sidste måneder af året tildelt visse »målprojekter«, og herefter var der ikke længere bevillinger til rådighed ved udløbet af året 1993.

45 Under disse omstændigheder finder Retten, at Kommissionens meddelelse af 13. januar 1994 til sagsøgeren er tilstrækkeligt og korrekt begrundet, nemlig med, at der på dette tidspunkt ikke længere var bevillinger til rådighed, således at sagsøgerens projekt ikke kunne opnå tilskud. Sagsøgerens anbringende om, at den

andenskrivelse af 13. januar 1994 ikke var tilstrækkeligt begrundet, kan således ikke tages til følge.

Anbringendet om tilsidesættelse af retten til kontradiktion

Sammenfatning af parternes argumentation

46 Sagsøgeren har gjort gældende, at den sagsøgte institution under hele proceduren ikke har ladet sagsøgeren komme til orde og ikke har givet selskabet mulighed for at udtale sig om de forhold, som kunne have indflydelse på den beslutning, der vedrørte sagsøgeren.

47 Den sagsøgte institution har heroverfor anført, at den fremgangsmåde, som er fastlagt i Thermie-forordningen og navnlig i artikel 8, udelukkende er skriftlig. Der foreligger således en fremgangsmåde, der kun har ét stadium, hvorunder ansøgeren kun én gang opfordres til at fremsætte og begrunde sit projekt. Kommissionen har ligeledes henledt opmærksomheden på, at tilsidesættelse af retten til kontradiktion kun medfører annullation, såfremt en forskriftsmæssigt gennemført procedure ville have medført et andet resultat (Domstolens dom af 21.3.1990, sag C-142/87, Belgien mod Kommissionen, Sml. I, s. 959, præmis 48). Den sagsøgte institution har gjort gældende, at et andet resultat ikke var tænkeligt i dette tilfælde.

Rettens bemærkninger

48 Retten konstaterer indledningsvis, at Kommissionen i den informationsbrochure, som er omtalt i meddelelsen om, at interesserede kunne indsende deres projekter, jf. offentliggørelsen i EF-Tidende af 16. juli 1992 (se præmis 3), har redegjort for den fremgangsmåde, der skal følges, når der indgives projekter med henblik på at opnå finansiel støtte under THERMIE-programmet. I dette dokument præciseres det, at når forslaget er indgivet, anmodes forslagsstillerne om ikke at fremsende

yderligere oplysninger til Kommissionen, medmindre denne udtrykkeligt afkræver sådanne oplysninger. Det er i øvrigt i overensstemmelse med det system, som anvendes ved finansielle støtteprogrammer, at ansøgerne om en sådan støtte sædvanligvis ikke bliver hørt under udvælgelsesproceduren, da denne gennemføres på baggrund af de af ansøgerne fremsendte dokumenter. En sådan fremgangsmåde er hensigtsmæssig i en situation, hvor hundredvis af ansøgninger skal vurderes, og udgør følgelig ikke en tilsidesættelse af retten til kontradiktion.

49 Retten finder, at Kommissionen ikke var forpligtet til at give sagsøgeren lejlighed til at udtale sig, før institutionen fremsendte skrivelsen af 13. januar 1994 til sagsøgeren, eftersom denne ikke havde anmodet Kommissionen om supplerende forklaringer, efter at meddelelsen om at yde finansiel støtte til 137 projekter var blevet offentliggjort i EF-Tidende den 24. juli 1993, eller efter at Kommissionen havde fremsendt skrivelsen af 5. august 1993. Retten til kontradiktion er således heller ikke blevet tilsidesat i denne sammenhæng.

50 Retten skal tilføje, at omstændighederne i denne sag klart adskiller sig fra dem, der lå til grund for den af sagsøgeren påberåbte dom afsagt af Retten den 6. december 1994 (sag T-450/93, Lisrestal mod Kommissionen, Sml. II, s. 1177), hvori Retten fastslog, at når Kommissionen påtænker at nedsætte et oprindeligt bevilget tilskud, skal tilskudsmodtageren have mulighed for at gøre sit synspunkt gældende vedrørende de omstændigheder, der lægges ham til last, og som ligger til grund for beslutningen om nedsættelse af tilskuddet. I det foreliggende tilfælde har sagsøgeren ikke fået bevilget nogen finansiel støtte, eftersom selskabet blot er blevet opført på en reserveliste for eventuelle modtagere af en finansiel støtte fra Fællesskabet.

51 Heraf følger, at anbringendet om en påstået tilsidesættelse af retten til kontradiktion heller ikke kan tages til følge.

Anbringendet om magtfordrejning

Sammenfatning af parternes argumentation

52 Sagsøgeren har gjort gældende, at gode grunde taler for sagsøgerens projekt, og at den sagsøgte institution ikke har taget de relevante forhold i betragtning. For så vidt som Kommissionen har truffet sin afgørelse uden at foretage en afvejning af de forskellige forhold, der gjorde sig gældende, er denne afgørelse udtryk for magtfordrejning.

53 Den sagsøgte institution har gjort gældende, at sagsøgeren ikke har påberåbt sig noget argument til støtte for det anførte. Kommissionen har understreget, at den — på linje med de udvalg, som er oprettet i henhold til bestemmelserne — har et vidt skøn, der kan sammenlignes med det, der kan anlægges i forbindelse med udvælgelsesprøver og ansættelse af tjenestemænd.

54 Den sagsøgte institution har ligeledes gjort gældende, at kvalitetskravene til store projekter som sagsøgerens er særligt høje, og at det normalt ved projekter af denne størrelsesorden kræves, at mindst to virksomheder fra forskellige medlemsstater deltager, hvilket ikke var tilfældet.

55 Den sagsøgte institution har endelig anført, at Domstolen ikke er beføjet til at sætte sin egen vurdering i stedet for administrationens skøn (Domstolens dom af 8.7.1965, forenede sager 27/64 og 30/64, Fonzi mod Kommissionen, Sml. 1965-1968, s. 97, org. ref.: Rec. s. 615).

Rettens bemærkninger

56 Retten konstaterer, at de tekniske eksperter, som er uafhængige af Kommissionen, på mødet den 5. april 1993 kun opførte sagsøgerens projekt på reservelisten. Det

fremgår ligeledes af sagen, at Kommissionen ikke har fraveget Thermie-Udvalgets udtalelse.

57 Retten bemærker desuden, at Kommissionen har et vidt skøn med hensyn til, om betingelserne for at yde fællesskabsstøtte er opfyldt, og at Retten ikke under en verserende sag kan foretage en ny prøvelse af indholdet af det omtvistede projekt (jf. den nævnte dom i sagen Consorzio gruppo di azione locale »Murgia Messapica« mod Kommissionen, præmis 46).

58 Endelig finder Retten, at sagsøgeren ikke har fremført noget faktisk eller retligt forhold, der kan godtgøre, at Kommissionens og Thermie-Udvalgets vurdering af sagsøgerens projekt har været behæftet med en åbenbar fejl eller været udtryk for magtfordrejning.

59 Det følger heraf, at heller ikke sagsøgerens tredje anbringende om magtfordrejning kan tages til følge.

60 Da sagsøgerens anbringender til støtte for annullationspåstanden således er blevet forkastet, må sagsøgte frifindes.

61 For så vidt angår sagsøgerens påstand om, at Retten skal pålægge den sagsøgte institution at træffe en ny beslutning i overensstemmelse med de af Domstolen formulerede retsprincipper, tilføjes, at Retten ikke kan rette påbud til institutionerne i forbindelse med den legalitetskontrol, den foretager. Det påhviler det pågældende forvaltningsorgan at træffe de nødvendige foranstaltninger til opfyldelse af en dom i et annullationssøgsmål (Rettens dom af 7.3.1995, forenede sag T-432/93, T-433/93 og T-434/93, Socurte m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 503, præmis 54 og 55). Følgelig kan heller ikke denne påstand tages til følge.

62 Sagsøgte må derfor frifindes.

Sagens omkostninger

63 Ifølge procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgeren har tabt sagen, bør sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Kommissionens påstand.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Første Afdeling)

1) Kommissionen frifindes.

2) Sagsøgeren betaler sagens omkostninger.

Kirschner Kalogeropoulos Tiili

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 13. december 1995.

H. Jung H. Kirschner

Justitssekretær Fungerende afdelingsformand